

РЕУС Валентин Миколайович (21. 11. 1940, с. Кам'янецьке Тростянецького, нині Охтирського р-ну Сумської обл. — 26. 09. 2014, Київ) — співак (бас). Народний артист УРСР (1987). Державна премія України імені Т. Шевченка (1985). Орден «За заслуги» 3-го ступеня (1999). Закінчив Харківське музичне училище (1960). Відтоді — артист-вокаліст Мінської обласної філармонії. 1966—2014 — артист-вокаліст (партія баса) вокального квартету «Явір» (Київ). У репертуарі Р. майже дві сотні унікальних народних пісень, українська естрадна класика, твори: А. Бортнянського, М. Лисенка, М. Вербицького, К. Стеценка, І. Шамо, О. Білаша, П. Майбороди, С. Чарнецького, А. Пашкевича, А. Горчинського, Д. Бонковського, Я. Барнича, П. Батюка, Г. Татарченка, П. Мрежука, Б. Лепкого, М. Старицького, В. Самійленка, Г. Пфейля, О. Семеніва, Ю. Рожавської, І. Голяка, Є. Мартинова, В. Матюка, В. Крищенко, Є. Птичкина, О. Кушнар'ова, В. Лісовола, українські народні пісні в обробках Р. Іванського, Є. Кураєва, Ю. Кроткевича, Є. Козака, Ю. Філлера, І. Недільського, словацькі й білоруські народні пісні тощо. Гастролював у складі квартету в Угорщині, Польщі, Словенії, Франції, Монголії, Казахстані, Азербайджані, Афганістані, Канаді, США. Брав участь у фольклорному фестивалі «Фольклорама-89» (1989, м. Вінніпег, Канада), виступав разом із А. Солов'яненко, О. Осадчим, В. Будвішиним, Інструментальним ансамблем під керівництвом Г. Борщагівського, ансамблем народних інструментів «Рідні наспіви», Естрадно-симфонічним оркестром Українського радіо і телебачення під керівництвом Р. Бабича, Національним оркестром народних інструментів України під керівництвом В. Гуцала. Студія «Укртелефільм» здійснила запис музичного фільму за участі тріо бандуристок «Українка» і вокального квартету «Явір»: «Розквітає рута-м'ята» (1981, реж. О. Бійма). Обидва колективи також взяли участь у ві-

деофільмі-кліпі телекомпанії «УТР» на українську народну пісню «Ой гарна, я гарна» у виконанні Р. Кириченко та інструментального ансамблю Черкаського народного хору (1986). Разом із Н. Цирульниковою, В. Василенко, Л. Гримасьською, О. Ледньовим, А. Кудлай, О. Марцинковським, І. Поповичем, вокально-інструментальним ансамблем «Кобза», артистами фольклорного ансамблю «Укрконцерту», інструментальним ансамблем «Джерело» вокальний квартет «Явір» взяв участь у музичному фільмі «Тільки жартома» (1987, реж. В. Недолужко). Як артист квартету брав участь в озвучуванні документальної кінотрилогії «Чорнобиль: Два кольори часу» (1986, реж. І. Кобрин), творчому вечорі поета-пісняря В. Крищенка «Українська душа» (2000). Про ансамбль зняті художній фільм «Квартет "Явір"» (1981), музичні фільми-концерти «Земле моя світла» (1982) та «Вогнями яворовими. Співає квартет "Явір"» (1982), знявся в музичному фільмі «Усмішки Нечипорівки» (Сидір, 1982; усі — реж. О. Бійма). Також, як артист квартету, має записи на грамплатівках: «Явір. Чоловічий вокальний квартет. Українські народні пісні» (1983, звукозаписувальна фірма «Мелодія»); аудіо-касетах: «Співає квартет Явір» (1990, звукозаписувальна фірма «Yevshan Corporation», Канада), «Вокальний квартет Явір з України. Том 2» (1990, там само), «Вокальний квартет Явір» (1991, там само); компакт-дисках: «Вокальний квартет Явір з України. Том 2» (1990, там само), «Співає квартет Явір. Альбом 1» (2004, звукозаписувальна фірма «Atlantic Music Artist Agency», Україна), «Вогнями яворовими» (2006, там само), «Вокальний квартет Явір» (2006, звукозаписувальна фірма «Росток-Рекордс», Україна), «Яворові Дзвони. 30 років. Альбом 3. Вокальний квартет Явір» (2009, звукозаписувальна фірма «UKRmusic», Україна), «Вокальний квартет Явір. Чуєш, Брате Мій. 1967—1973 роки» (2009, там само).

Рекомендована література

1. Бризгун-Соколик О. Квартет «Явір» з України в Торонто // Свобода. 1989, 9 верес.;
2. Левенець М. Враження від концерту «Явора» // Там само. 1991, 1 черв.;
3. Логвиненко О. Стоїть явір над водою... А вода несе його спів повсюди: [про вокал. квартет «Явір»] // Літературна Україна. 2010, 17 черв.;
4. Чечель Л. Піснями яворовими // Культура і життя. 2011, 23—29 груд.

О. М. Гуркова

Бібліографічний опис:

Реус Валентин Миколайович / О. М. Гуркова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-888019>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).